

Posudek oponenta bakalářské práce

Oponent: Mgr. Helena Kafková, PhD.

Studentka: Alžběta Vobejdová, DiS.

Obor: Učitelství pro MŠ

Název práce: I malí mohou dělat velké snímky

Cíl práce je formulovaný v úvodu jako snaha ověřit schopnost dětí předškolního věku pracovat s digitální fotografií. V tom ovšem je pouze formulace technické stránky fotografování, což se v práci projeví v oslabení zaměření na výtvarně-výchovný obor.

Práce s odbornou literaturou není v pořádku. V textu chybí odkazy na odbornou literaturu, kterou doporučila vedoucí práce. Zejména v kap. 1 a 2., které by měly tvořit teoretický základ, shledávám výrazný nedostatek odborné literatury. Velmi problematické je, že studentka necituje žádnou z knih, které jí v zadání doporučila její vedoucí práce. Jako další velkou chybu shledávám, že v seznamu literatury se vyskytují texty, které studentka v práci necituje, ani neparafrázuje. Mezi použitými zdroji jsou naopak většinou tituly, jejichž odbornost je diskutabilní, jako jsou metodické příručky o projektovém vyučování a o fotografování. Nedostatečná oborová relevance použité literatury vytváří nemožnost promyšlení studované problematiky.

Studentka nejdříve pojednává o projektové metodě, vyjmenovává druhy projektů. Ve výčtu charakteristik metody na s. 10 převládá výčet pozitivně konotovaných hesel, která by se mohla stejně tak vztahovat k jiné metodě vyučování (např. „promyšlenost“). V kapitole o fotografii se nachází mnoho matoucích stanovisek, například „Fotografii považuji za estetický obor lidské činnosti na základě výpovědní hodnoty, kterou nese.“ (s. 17) Podobně je tomu ve 3. kapitole: „Nejčastěji se učitelky mateřských škol uchylují k výtvarnému vyjádření.“ (s. 21). Velmi matoucí je například to, že studentka klade fotografii „oproti výtvarnému vyjádření“ (s. 23). Část textu, která se týká realizace projektu, má hmatatelnější předmět; studentka zde předkládá projekt, který realizovala. Přestože jsou také v této části zjevné nedostatky, hodnotím kladně, že se studentka pokusila děti seznámit nikoli pouze s technickou stránkou práce s fotoaparát, i když ta spíše převažuje, ale v některých případech také rozvíjí výtvarné vnímání a myšlení dětí (viz s. 72, předposlední odstavec). Z mého pohledu studentka nedostatečně anonymizuje děti, které se projektu účastní. V jednotlivých částech projektu je formulovaná kategorie „učiva“, velmi často špatně pochopená - splývá s technikou, podobně jako kategorie „výtvarného úkolu“. Oborový kontext, který je v této kapitole formulovaný, je řídký, bez hlubšího vytěžení. U hlavní myšlenky projektu, ilustrování pravidel chování, zřejmě chybí odkaz na autora, který vytvořil tento koncept, Š. Břejchu. V částech projektu, které jsou vyložitelné jako práce s nadsázkou, je práce studentky šťastnější (např. „Kdo krade, za mříže se hrabe“.) Z celku projektu se zdá, že v jeho postupu studentka vzbudila dětský zájem o fotografování.

Členění práce na kapitoly a podkapitoly je logické, s výjimkou některých nesystematických názvů, např. kap. 2.1. „S ohledem na projekt“.

Jazyková stránka textu patří mezi slabé aspekty práce. Objevují se stylistické (až téměř gramatické) nedostatky. Ve větách často chybí předmět, který neplyne z kontextu věty nebo fráze, např.: název kap. 2.3 „Fotografie jako přínos“ (není vůbec zřejmé čemu), nebo: „Napomohla (fotografie, pozn. HK) k rozvoji mnoha oborů a je nepostradatelnou v celé řadě působení.“ (s. 17). Vážne tu odborný slovník, např. na s. 50: „Zachytit vyjádřené pocity.“

Pokud jde o formální a grafickou úroveň, jeví se mi problematnou světle modrá barva, velmi špatně se mi četla v umělém osvětlení. Snaha o inovativní grafickou úpravu textu je chválná a místy (grafické symboly) zajímavá, ale bylo by třeba sjednotit například tvary rámečků, upravit vzdálenost obrazu a písma, atd. Celkově ale práce působí spíše dobře.

Práce by mohla být inspirativní pro další studenty, kteří se chtějí problematikou fotografie ve výtvarných činnostech v předškolním vzdělávání zabývat, a to zejména proto, že ukazuje, že děti toto médium technicky zvládají.

V rámci výše popsaných limitů bylo zadání práce naplněno, stejně jako cíle práce. Formulace závěrů práce je v pořádku.

Souhrnné vyjádření: Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě: Na s. 17 píšete o fotografii jako estetickém oboru; v čem vidíte její estetičnost?

Na s. 18 píšete, že „Nezkušenost by však neměla otevřené pedagogy odradit, naopak by mohla být chápána jako nový rozměr výtvarného světa.“ Jaký druh nezkušenosti považujete za žádoucí?

Na s. 60 píšete: „Fotografie jim poté posloužila jako předloha pro výtvarnou činnost.“ Můžete vyložit své pojetí výtvarné činnosti, kterou také na s. 23 kladete do opozice k fotografii?